

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-734/13
Sarajevo, 14.3.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	15.3.2013.		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	(Kodni broj)	Broj priloga
01-50-1-15-41/13			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici održanoj 13.3.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupnička pitanja koje je postavio Denis Bećirović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosjeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Aspiraciona oznaka	Sedni broj	Broj priloga

Broj: 05-50-1-734/12
Sarajevo, 13.3.2013. godine

Denis Bećirović, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 41. sjednici Predstavničkog doma održanoj 31.1.2013. godine, postavio je sljedeće poslaničko pitanje:

1. Koliko zaposlenih ima Odsjek za nadzor nad tržištem, zaštitu potrošača i konkurenciju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i koje su konkretne aktivnosti koje je Odsjek realizovao od 2010. godine do danas.
2. Šta ste konkretno do sada učinili i šta planirate u narednom periodu učiniti na usklađivanju BiH zakonodavstva koje se odnosi na zaštitu potrošača sa pravnom regulativom EU.

Na postavljeno poslaničko pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 42. sjednici održanoj 13. 3. 2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

Odsjek za nadzor nad tržištem, zaštitu potrošača i konkurenciju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: Odsjek) ima pet zaposlenih od čega četiri državna službenika i jednog zaposlenika.

U vezi konkretnih aktivnosti koje je realizovao Odsjek počev od 2010. godine do danas ističemo:

2010. godina

1. U 2010. godini Odsjek je kao koordinator sačinio drugi po redu Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za 2010. godinu koji je usvojen od strane Vijeća ministara BiH i objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 76/10.
2. U toku 2010. godine Odsjek je organizovao dvije sjednice Vijeća za zaštitu potrošača BiH, koje su održane 3. februara i 3. novembra. S tim u vezi obavljani su svi poslovi koji se odnose na uspješnu organizaciju, a obuhvataju pripremu materijala za održane sjednice, predsjedavanje sjednicama, dostavu materijala nakon održanih sjednica, te praćenje realizacije donesenih zaključaka. U sklopu ovih aktivnosti Odsjek je sačinio Odluku o izmjeni Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).
3. Takođe, u cilju usklađivanja sa komunitarnim pravom EU, Odsjek je sačinio Odluku o obliku i sadržaju obavještenja o opasnom proizvodu koju je usvojilo Vijeće ministara BiH. Ista je objavljena u „Službenom glasniku BiH“ broj 55/10.
4. Predstavnici Odsjeka su učestvovali na različitim konferencijama i stručnim skupovima i dali svoj doprinos, kao što su:
„Potrošač-generator potrošačkog razvitka“, mart 2010., Mostar, u organizaciji Federalnog ministarstva trgovine,

„Sigurnost hrane EU politika i standardi“, mart 2010., Sarajevo, u organizaciji Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu.

„Zaštita potrošača u zemljama zapadnog Balkana, mart 2010., Zagreb, u organizaciji Vlade Republike Hrvatske.

„Jačanje zaštite prava potrošača“, maj 2010., Mostar, u organizaciji Evropske komisije,

„Zaštita potrošača u bankarskom sektoru“, juni 2010., Sarajevo, u organizaciji Svjetske banke.

„Potrošačka prava i zakoni o privatnosti u Evropskoj uniji“, oktobar 2010., Sarajevo, u organizaciji Regulatorne agencije za komunikacije.

„Konferencija posvećena zaštiti prava potrošača“, Zvornik, novembar 2010, u organizaciji Ministarstva trgovine i turizma RS.

5. Takođe, Odsjek je, na zahtjev privrednih subjekata, davao stručna mišljenja vezano za pojedine odredbe Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

6. Dostavljane su informacije nadležnim institucijama u vezi provedbe Privremenog sporazuma o trgovini, trgovinskim pitanjima EZ/BiH, provedbe Evropskog partnerstva i Akcionog plana za provedbu prioriteta iz Evropskog partnerstva, godišnjih Izvještaja o napreku BiH u procesu evropskih integracija itd.

2011. godina

1. U 2011. godini Odsjek je kao koordinator sačinio treći po redu Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za 2011. godinu koji je usvojen od strane Vijeća ministara BiH i objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 93/11.

Odsjek je takođe pripremio Informaciju o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2010. godinu koju je Vijeće ministara BiH usvojilo na 155. sjednici od 13.7.2011. godine.

2. U toku 2011. godine Odsjek je organizovao dvije sjednice Vijeća za zaštitu potrošača BiH, koje su održane 16. februara i 7. juna. S tim u vezi obavljani su svi poslovi koji se odnose na uspješnu organizaciju, a obuhvataju pripremu materijala za održane sjednice, predsjedavanje sjednicama, dostavu materijala nakon održanih sjednica, te praćenje realizacije donesenih zaključaka.

3. Predstavnici Odsjeka su učestvovali na različitim konferencijama i stručnim skupovima:

- Radionica: „Podizanje svijesti potrošača u oblasti energetske efikasnosti“, april 2011, održana u Sarajevu u okviru Projekta IPA 2008, BeEAMS - Boosting energy Efficiency in Aspiring Member States
- Radionica: „Procedure zaštite i prednosti posjedovanja zaštićenih oznaka“, maj 2011, održana u Sarajevu, u organizaciji Agencija za sigurnost hrane BiH
- Radionica: „Informisanje i savjetovanje potrošača Savjet potrošača BPK“, maj 2011, održana u Goraždu, gdje je predstavnik Odsjeka održao predavanje na temu: Upoznavanje potrošača sa osnovnim zakonodavnim i institucionalnim okvirom zaštite prava potrošača u BiH
- učestvovanje u projektu Svjetske banke za oblast finansijskih usluga, banaka i mikrokreditnih organizacija, na temu zaštite potrošača u sektoru bankarstva.
- Radionica „preuzimanje Uredbe 765/2008 u zakonodavstvo BiH“ u organizaciji projekta EUSIP – Sarajevo, oktobar 2011
- Okrugli sto na temu: „Značaj i uloga udruženja za zaštitu potrošača u oblasti sigurnosti proizvoda“, novembar 2011, u organizaciji Agencije za nadzor nad tržištem BiH.

- Dana 4.3.2011. šef Odsjeka kao gost-predavač održao predavanje studentima Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na temu: Politika državne pomoći u EU i BiH.

5. Takođe, Odsjek je, na zahtjev privrednih subjekata (pravnih lica) i fizičkih lica, davao stručna mišljenja u pismenoj formi, vezano za pojedine odredbe Zakona o zaštiti potrošača u BiH. Odsjek je i na zahtjev potrošača telefonski davao savjetodavne usluge s tim da su te vrste usluge davane i putem elektronske pošte. Povećan broj korisnika Interneta doveo je do povećanja e – poruka kojima potrošači postavljaju upite.

6. Dostavljane su informacije nadležnim institucijama u vezi provedbe Privremenog sporazuma o trgovini, trgovinskim pitanjima EZ/BiH, provedbe Evropskog partnerstva i Akcionog plana za provedbu prioriteta iz Evropskog partnerstva, godišnjih Izvještaja o napretku BiH u procesu evropskih integracija itd.

2012. godina

1. U 2012. godini Odsjek je kao koordinator sačinio četvrti po redu Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za 2012. godinu koji je usvojen od strane Vijeća ministara BiH na 32. sjednici održanoj 18.12.2012. godine.

Odsjek je takođe pripremio Informaciju o izvršenju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača BiH za 2011. godinu koju je Vijeće ministara BiH usvojilo na 12. sjednici od 4.7.2012. godine.

2. U toku 2012. godine Odsjek je organizovao tri sjednice Vijeća za zaštitu potrošača BiH, koje su održane 24. aprila, 11. jula i 6. novembra. S tim u vezi obavljani su svi poslovi koji se odnose na uspješnu organizaciju, a obuhvataju pripremu materijala za održane sjednice, predsjedavanje sjednicama, dostavu materijala nakon održanih sjednica, te praćenje realizacije donesenih zaključaka. U sklopu ovih aktivnosti Odsjek je sačinio Odluku o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća za zaštitu potrošača BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 32/12). Odsjek je vršio sve normativno-pravne, stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Vijeća za zaštitu potrošača BiH, te organizovao TAIEX seminar, koji je održan od 12-15.11.2012. u Španiji a na kojem su učestvovala četiri člana tog Vijeća.

3. Odsjek je sačinio Informaciju o stanju u oblasti nadzora nad tržištem u BiH za 2011. godinu koja je zaprimljena u Vijeću ministara BiH dana 3.7.2012. godine ali još nije bila razmatrana na sjednici Vijeća ministara BiH.

4. Dostavljane su informacije nadležnim institucijama u vezi provedbe Privremenog sporazuma o trgovini, trgovinskim pitanjima EZ/BiH, provedbe Evropskog partnerstva i Akcionog plana za provedbu prioriteta iz Evropskog partnerstva, godišnjih Izvještaja o napretku BiH u procesu evropskih integracija itd.

5. Odsjek je radio sve poslove u vezi davanja informacija i stručnih mišljenja fizičkim i pravnim licima u vezi provedbe Zakona o zaštiti potrošača BiH i drugih propisa koji se odnose na oblast zaštite potrošača, što je omogućeno kroz Savjetodavni servis za potrošače (telefon i mail) koji je uspostavljen i kreiran na web stranici MVTEO dana 27.6.2012. godine.

6. U cilju poboljšanja saradnje sa akademskom zajednicom i poslovnom zajednicom dana 22.3.2012. dva službenika Odsjeka (šef Odsjeka i stručni saradnik za zaštitu potrošača) kao gosti-predavači održali predavanje studentima III godine Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na temu: Zaštita potrošača u BiH u procesu evropskih integracija u okviru izbornog predmeta Pravo zaštite potrošača.

Dana 9.3.2012. šef Odsjeka kao gost-predavač održao predavanje studentima Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na temu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EZ/EU.

Dana 13.4.2012. šef Odsjeka kao gost-predavač održao predavanje studentima Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na temu: Državna pomoć u EU i BiH.

Dana 29.12.2012. šef Odsjeka održao predavanje u Privrednoj komori Kantona Sarajevo na temu: Zaštita potrošača u BiH. Predavanje je održano u okviru seminara za predstavnike poslovne zajednice.

7. Odsjek je organizovao Radionicu u cilju preuzimanja Novog paketa mjera EU (Uredba 764/2008, Uredba 765/2008 i Odluka 768/2008) u zakonodavstvo BiH u saradnji sa TAIEX-om, koja je održana u aprilu 2012. godine.

8. U organizaciji Odsjeka dana 4.10.2012. godine uspješno realizovan Okrugli sto na temu: „Upoznavanje sa Radnom verzijom zakona o nadzoru nad tržištem u BiH. Učestvovali su predstavnici: MVTEO, Agencije za nadzor nad tržištem BiH, Uprave za indirektno oporezivanje, Ministarstva trgovine i turizma RS, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Uprave za inspeksijske poslove FBiH, Uprave za inspeksijske poslove RS i Inspektorata Brčko Distrikta BiH.

9. U organizaciji Odsjeka dana 16.10.2012. godine uspješno organizovan Okrugli sto na temu: „Efikasnost uloge inspeksijskih organa kao subjekata odgovornih za nadzor nad provođenjem Zakona o zaštiti potrošača u BiH“. Učestvovali su predstavnici: MVTEO, Federalnog ministarstva trgovine, Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske, Uprave za inspeksijske poslove FBiH, Uprave za inspeksijske poslove RS, Inspektorata Brčko Distrikta BiH i Ombudsmena za zaštitu potrošača BiH.

U vezi drugog pitanja obavještavamo o slijedećem:

Zakon o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 25/06) potpuno je usklađen sa primarnim izvorom prava EU: Ugovor o uspostavi Evropske zajednice, prečišćeni tekst 2002. godine, Glava 14., čl. 153. i 95. Zakon o zaštiti potrošača u BiH je djelimično usklađen i sa sekundarnim izvorima prava EU i to: Direktiva 98/6 od 16.2.1998. o označavanju cijena /Directive of 16 february 1998 on the indication of prices/; Direktiva 84/450/EEC od 10.9.1984. o reklamiranju koje dovodi u zabludu, a koja je dopunjena Direktivom 97/55/EC od 6.10.1997. o uporednom reklamiranju /Directives of 10 September 1984 on misleading advertising, as amended by the Directive of 6. October 1997 on comparative advertising/; Direktiva 85/577/EC od 20.12.1985. o ugovorima zaključenim izvan poslovnih prostorija /Directive of 20 December 1985 on sales concluded away from business premises/; Direktiva 90/314/EEC od 13. juna 1990. o turističkim paket aranžmanima /Directive of 13 June 1990 on package travel/; Direktiva 93/13/EEC od 5.4.1993. o nepravilnim odredbama u potrošačkim ugovorima /Directive of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts/; Direktiva 94/47/ EC od 26.10.1994. o ugovorima o zakupu turističkih kapaciteta /Directive of 26 October 1994 on timeshare agreements/; Direktiva 97/7/ EC od 20.5.1997. o ugovorima na daljinu /Directive of 20 May 1997 on distance contracts/; Direktiva 98/27/EC od 19.5.1998 o sudskim nalogima /Directive of 19 May 1998 on action for an injunction/; Direktiva 2002/65/EC od 23.9.2002. o marketingu finansijskih usluga putem sredstava za telekomunikaciju /Directive of 23 September 2002 on the distance marketing of financial services/ i Direktiva 87/102/EEC, 90/88/EEC i 98/7/EC o potrošačkom kreditu (Directive of 22 December 1986 for the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member State concerning consumer credit).

Rješenjem broj 05/4-26-699-5/10 od 29.03.2010. godine ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa imenovao je Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini. Radna grupa se sastojala

od pet članova, i to četiri predstavnika iz vladinog sektora (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Federalno ministarstvo trgovine, Ministarstvo trgovine i turizma RS i Direkcija za evropske integracije) i jednog predstavnika iz nevladinog sektora (Pokret potrošača Republike Srpske). Radna grupa je, u periodu od aprila 2010. do juna 2011. godine, održala ukupno pet sjednica. Na petoj sjednici, koja je održana dana 22.06.2011. godine, jednoglasnim prihvatanjem od strane svih pet članova Radne grupe, usvojena je konačna radna verzija Nacrta zakona i donesen zaključak da se ista uputi na razmatranje i usvajanje Vijeću ministara BiH. Međutim, uslijed nepostojanja potpune političke saglasnosti sve aktivnosti u vezi upućivanja materijala u redovnu proceduru su zaustavljene.

Na 23. sjednici Vijeća ministara BiH od 16.10.2012. godine donijeta je Odluka o imenovanju Tima za izradu dokumenta Koordinacijskog mehanizma u procesu evropskih integracija. Sadržina tog dokumenta još uvijek nije usaglašena tako da se ne zna tačno koji dio komunitarne/unijske pravne stečevine će ubuduće transponirati organi uprave BiH a koji dio organi uprave oba entiteta, Brčko Distrikta BiH i kantona u FBiH.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-812/13
Sarajevo, 26.3.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO		
PRIMLJENO	27-03-2013	Broj priloga
01-50-1-15-41/13		

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 43. sjednici održanoj 26.3.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupnička pitanja koja je postavio Denis Bećirović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pravitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-812/13
Sarajevo, 26.3.2013. godine

Denis Bećirović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 41. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 31. siječnja 2013. godine postavio je Ministarstvu civilnih poslova BiH sljedeća pitanja:

1. „Šta ste konkretno do sada učinili i šta planirate učiniti na jačanju kapaciteta institucija uključenih u razvoj i osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju kao što je npr. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta?“
2. „Da li je urađena funkcionalna analiza stanja financiranja visokog obrazovanja i ako jeste, koji su rezultati analize?“
3. „Šta ste konkretno učinili i šta planirate učiniti na razvoju okvira kurikuluma za srednje strukovno obrazovanje?“

Na predmetna zastupnička pitanja, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 43. sjednici održanoj 26. 03. 2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

1. Razvoj i osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine temelji se na tri ključne skupine aktera: *visokoškolskih ustanova* koje razvijaju unutarnje sustave kvalitete i koje su najodgovornije za kvalitetu obrazovanja koje pružaju, *nadležnih ministarstava obrazovanja* koji osiguravaju regulativu za funkcioniranje i javno financiranje visokog obrazovanja, te *Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta* koja daje mišljenje, neovisno od visokoškolskih ustanova i ministarstava, o kvaliteti obrazovanja i usklađenosti sa standardima i kriterijima.

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta utemeljena je Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 59/07) kao samostalna upravna organizacija. Agencija se financira iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine, a u dijelu nadležnosti u vanjskom osiguranju kvaliteta i iz vlastitih prihoda.

Ministarstvo civilnih poslova, sukladno nadležnostima definiranim u Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 5/03) poduzima aktivnosti na utvrđivanju temeljnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova

entitetskih tijela vlasti i definiranja strategije na međunarodnom planu, što doprinosi razvoju visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, ali ne podrazumijeva izravnu uključenost u proces jačanja kapaciteta naprijed navedenih institucija uključenih u razvoj i osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju, pa tako i Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta.

2. U okviru projekta financiranog sredstvima Europske unije, 2008./2009. godine izrađena je Studija izvodljivosti reforme financiranja visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, koja je ukazala na nedostatke postojećih sustava financiranja i dala preporuke za preobrazbu.

Studija je uradila procjenu četiri kritična problema financiranja visokog obrazovanja zajedno sa pravnim i institucionalnim aspektima metoda i procesa financiranja: 1. financiranje visokog obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine putem županija/kantona; 2. proces izrade proračuna kojim se osigurava financiranje sveučilišta/univerziteta (u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj); 3. uvođenje sveučilišta/univerziteta u trezorski sustav; 4. financijski trošak niske interne efikasnosti na svučilištima/univerzitetima.

Izvešće preporučuje tri ključna načina na koja Europska zajednica može dati potporu reformi financiranja u visokom obrazovanju i time doprinijeti pred-pristupnom procesu:

a) izrada *srednjoročnog okvira troškova* (SOT) za sektor visokog obrazovanja. Suština ovoga bi bila da se reorganizira proračun za obrazovanje tako da se klasificira prema ciljevima i specifičnim izlaznim rezultatima koje treba postići. Bez takvog SOT-a i dalje će biti veoma teško procijeniti učinkovitost i što se dobije za troškove u postizanju kritičnih prioriteta politike. Integralna komponenta SOT-a jeste izrada odgovarajućih indikatora rada. Indikatori trebaju biti razrađeni u uskoj vezi sa procjenama troškova potrebnih za njihovo postizanje. Trezorski sustav, koji jeste važan, nije zamjena za pristup temeljen na izlaznim rezultatima.

b) učinkovitija alternativa financiranju vođenom troškovima bi bilo *uspostavljanje financiranja kroz formulu po studentu*. Takav pristup bi financirao institucije na temelju broja njihovih studenata, prije nego prema troškovima ulaznih elemenata; uspostaviti norme u financiranju tako da javno financiranje svakom sveučilištu može biti osigurano na temelju efikasne i ujednačene standardne formule; i osigurati formulu zasnovanu na izlaznim rezultatima konzistentnim sa razvojem SOT-a. Principi uključeni u razradu takve formule su jasni, ali je opseg praktičnih pitanja veoma velik. S obzirom da u svijetu postoji bezbroj metoda, izbor mehanizma za Bosnu i Hercegovinu nije predominirajuće temeljen na konceptualnim pitanjima: ključno razmišljanje je šta je izvodljivo i razumno u bh. kontekstu. U predpristupnim okolnostima Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, čini se razumljivim da se kod razrade specifične formule lokalni troškovi i procesi dovode na crtu sa europskom praksom.

c) modificiranje sustava financiranja visokog obrazovanja u županijama/kantonima u Federaciji kako bi se korigirala loša alokacija resursa među županijama/kantonima. Ima nekoliko načina da se ovo uradi. Bez potcjenjivanja teškoća u modificiranju postojeće formule za distribuciju, promjena u formuli za distribuciju prihoda, tako da bude jednaka i efektivna

alokacija za finansiranje visokog obrazovanja iz svake županije, je vjerojatno reformska opcija koja zahtijeva minimalnu promjenu. Radikalnija rješenja, kao što je prenošenje financiranja sveučilišta/univerziteta u Federaciji Bosne i Hercegovine na entitet, prenošenje financiranja svih sveučilišta/univerziteta (Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska) na državnu agenciju ili ministarstvo, ili pomjeranje sa financiranja institucija na financiranje studenata, trebala bi biti razmotrena iz razloga konceptualne kompletnosti, ali nema indikacija da se pomjeranje odgovornosti za financiranje sveučilišta/univerziteta iz županija/kantona aktivno razmatra.

Na osnovu naprijed navedne studije izrađen je projekat „*Daljnja potpora reformi visokog obrazovanja u BiH*“ (IPA 2008), čija je provedba počela 27. siječnja 2012. godine. Očekivani rezultati projekta su: izrada modela reforme financiranja visokog obrazovanja, uključujući alternativne/dodatne načine financiranja i razvoj modela financiranja po studentu, izrada prijedloga standarda za razvoj srednjoročnog sustava financiranja visokog obrazovanja. Period za ostvarenje projekta je 24 mjeseca.

3. Okvirni zakon o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 63/08, u daljnjem tekstu Okvirni zakon), utvrđuje načela ustroja srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke, osnovna pitanja nastavnih planova i programa, standarda ocjenjivanja i ispita, pitanja autonomije škola te druga pitanja značajna za razvoj srednjeg strukovnog obrazovanja.

Poseban Okvirni zakon o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci je bio potreban radi toga što se struktura, sadržaj i procedure rada u srednjem strukovnom obrazovanju i obuci bitno razlikuju od onih u općim srednjim školama/gimnazijama. Nadalje, srednje strukovno obrazovanje u velikoj mjeri ovisi o suradnji sa tržištem rada.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo civilnih poslova te shodno tome, prema programu rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstvo civilnih poslova svake godine priprema informaciju o izvršenju svih okvirnih zakona, pa i Okvirnog zakona o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci, te ih upućuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Shodno Ustavu Bosne i Hercegovine, izravnu nadležnost u području obrazovanja imaju entitet Republika Srpska, kantoni/županije u Federaciji Bosne i Hercegovini i Odjel za obrazovanje Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Okvirni zakon definira i razvoj i sadržaj nastavnih planova i programa, odnosno primjenu, praćenje i poboljšanje nastavnog plana i programa, ali se nigdje ne pominje **okvirni nastavni plan i program za srednje strukovno obrazovanje**.

Članak 8. stavak (1) Okvirnog zakona glasi: „Nastavni planovi i programi za srednje strukovno obrazovanje i obuku sastoje se od zajedničke jezgre sukladno Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj

18/03), planova i programa za strukovne predmete i djela nastavnog plana i programa koji se kreira u školama.“

Zajednička jezgra se odnosi na opće predmete, te je člankom 9. stavak (1) Okvirnog zakona o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini definirana nadležnost Agencije za predškolsko osnovno i srednje obrazovanje, kad je u pitanju primjena, praćenje i poboljšavanje nastavnog plana i programa: „Agencija za obrazovanje nadležna je za praćenje, ocjenu i poboljšanje zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za srednje strukovno obrazovanje i obuku i predlaganje modularnih nastavnih planova i programa za stručne predmete.“

Dakle, nastavni planovi i programi u srednjim strukovnim školama sastoje se iz tri dijela. Minimalno 70% nastavnog plana i programa čine zajednička nastavna jezgra iz općih predmeta i plan i program stručnih predmeta, dok maksimalno 30% plana prave same škole uz saglasnost nadležnih obrazovnih vlasti i lokalne zajednice. Na ovaj način zadovoljena je jedna značajna funkcija srednjeg strukovnog obrazovanja, a to je njegova orijentiranost ka potrebama lokalnog tržišta rada.

Od 1998. godine Europska unija je putem programa CARDS (VET I, VET II i VET III) podržala modernizaciju nastavnih planova i programa za srednje strukovno obrazovanje i obuku. Izrađena je nova nomenklatura zanimanja i usuglašena između svih ministarstava obrazovanja, broj zanimanja je smanjen sa 500 na 100 širih zanimanja, a u okviru kojih je 13 porodica zanimanja. Svih 13 porodica zanimanja, kroz navedene projekte su bili predmetom modernizacije tako što je uveden pristup koji se temelji na modulima i ishodima učenja. Reformirani, na modulima temeljeni nastavni planovi i programi su pripremljeni za nekoliko grupa zanimanja (poljoprivreda i prerada hrane; geodezija, rudarstvo i metalurgija; strojarstvo i prerada metala; elektrotehnika; kemija, nemetali i grafičarstvo; tekstilstvo i kožarstvo; geodezija i građevinarstvo; saobraćaj; ugostiteljstvo i turizam; ekonomija, pravo, administracija i trgovina; zdravstvo; ostala zanimanja). Do sada su izrađena i u uporabi su 62 modularna nastavna plana i programa. Osvremenjeni programi za opće predmete su pripremljeni i koriste se u približno 60% svih stručnih škola.

Sustavno uvođenje modularnog pristupa u sva zanimanja i u sve srednje strukovne škole u Bosni i Hercegovini se provodi kroz EU VET IV projekt, financiran iz sredstava predpristupne pomoći Europske unije (IPA 2008). Ovo za sobom povlači i sustavno uključivanje novih pedagoških normi i standarda, promjenu u sustavu ocjenjivanja, te planiranja na razini ministarstava, pedagoških zavoda i škola. Također u okviru ovog projekta nastavni planovi i programi za stručne predmete su revidirani za 10 zanimanja u okviru porodice poljoprivreda i prerada hrane u skladu sa standardima zanimanja.

Napominjemo da su i Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07), definirane između ostalog i nadležnosti Agencije za „razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa“.

Prema članku 6. ovog zakona, „Agencija je nadležna za:

- a) praćenje implementacije zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa

- b) praćenje, evaluaciju, usavršavanje i razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, u skladu sa standardima utvrđenim Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 18/03).“

S tim u vezi Agencija, odnosno njen Odjel za srednje strukovno obrazovanje, sa sjedištem u Banja Luci, je u tijeku 2012. godine sačinio pregled svih nastavnih planova i programa u srednjim strukovnim školama koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-1072/13
Sarajevo, 16.4.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 17.04.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-	15-	41/13	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 45. sjednici održanoj 15.4.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupnička pitanja koja je postavio Denis Bećirović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosjeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK

Zvonimir Kutleša

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА САВЈЕТ МИНИСТАРА

Број: 05-50-1-1072/13
Сарајево, 15.4.2013. године

Денис Бећировић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 41. сједници Представничког дома одржаној 31. јануара 2013. године, поставио је сљедећа посланичка питања:

1. У којој фази је реализација реформи, као што су окончање билатералних преговора о приступу тржишту, укључујући преговоре о царинским концесијама и преговоре о приступу тржишту у области трговине услугама, потребних за усклађивање са правилима и обавезама WTO-а (Свјетске трговинске организације)?
2. Када ће бити створене све неопходне претпоставке да Босна и Херцеговина буде примљена у пуноправно чланство WTO-а (Свјетске трговинске организације)?

На постављено питање, Савјет министара Босне и Херцеговине је на 45. сједници одржаној 15. 4. 2013. године, утврдио сљедећи

ОДГОВОР

Приступање Свјетској трговинској организацији (WTO) је врло сложен процес који захтјева вишегодишње преговоре, провођење бројних реформи, доношење низа закона, успостављање нових институција и изналажење најповољнијих рјешења за земљу у процесу приступања. Ово је посебно карактеристично за Босну и Херцеговину, имајући у виду врло сложено уставно устројство земље, као и непостојање законодавства у бројним областима и институција за његово провођење у вријеме покретања овог процеса.

У досадашњем току преговора за приступање Босне и Херцеговине Свјетској трговинској организацији (WTO) одржано је укупно 11 (једанаест) кругова (рунди) преговора, који се у складу са процедуром, формално завршавају Пленарном сједницом WTO Радне групе за Босну и Херцеговину.

Десети круг преговора, одржан 29. - 31 октобра 2012. године у Женеви, је обухватио све сегменте WTO приступних преговора Босне и Херцеговине, укључујући мултилатералне преговоре о спољнотрговинском режиму БиХ, билатералне преговоре о приступу тржишту и плурилатералне преговоре о домаћој подршци пољопривреди, када је регистрован значајан напредак у свим областима у којима се преговори воде.

Посебан значај у том смислу је имала одлука Европске комисије да потпише овај билатерални Споразум са Босном и Херцеговином (потписан 19. децембра 2012. године), којим су ЕУ и њене земље чланице (чланице WTO-а су истовремено и ЕУ као Заједница и

њене чланице појединачно), уз САД кључне чланице Свјетске трговинске организације, препознале да је Босна и Херцеговина испунила највећи дио предуслова за чланство у овој организацији, те да је вријеме да се на то укаже другим чланицама, и формално потврди чином потписивања билатералног споразума.

У складу са напретком у преговорима, оствареним у претходном периоду, у сарадњи са Секретаријатом WTO-а, а на приједлог Предједавајућег WTO Радне групе за Босну и Херцеговину, усаглашен је Нацрт „Мапе пута“, којим су планиране активности Босне и Херцеговине и Секретаријата WTO-а за наредни период, а чијим извршењем би се омогућило да се у току 2013 године, преговори значајно интензивирају, што би обезбедило да се до краја септембра одрже још два круга преговора у свим сегментима, укључујући двије Сједнице WTO Радне групе за Босну и Херцеговину и оствари даљи напредак у преговорима, а у „најоптимистичнијој варијанти“ да се преговори у потпуности окончају прије наредне Министарске конференције WTO-а, која је планирана за децембар 2013 .године.

У складу са овим приједлогом, Босна и Херцеговина је од почетка 2013. године добила статус приоритета од стране тзв. WTO „неформалне групе“ коју чине кључне чланице ове организације, што подразумјева чињеницу да су земље чланице препознале напредак који је Босна и Херцеговина направила у овом процесу и уочиле потребу да се процес оконча у цијелости што скорије. У техничком смислу то значи да БиХ такође има приоритет у фази тзв. техничке припреме докумената и заказивању сједница Радне групе, од стране Секретаријата WTO-а.

Једанаести круг преговора је одржан 27. марта 2013. године, а заказан је и Плурилатерални састанак о домаћој подршци пољопривреди, као и круг билатералних преговора о приступу тржишту са земљама с којима су преговори у овој области још увијек активни.

Тренутно стање преговора за приступање Босне и Херцеговине Свјетској трговинској организацији по сегментима је слиједеће:

-Мултилатерални преговори о спољнотрговинском режиму БиХ

У овој области преговора Босна и Херцеговина је, закључно са десетом сједницом Радне групе, у потпуности реализовала тзв. „Легислативни акциони план“ што значи да је њено законодавство у доброј мјери усаглашено са правилима међународног мултилатералног трговинског система, те да, до завршетка преговора, предстоји заједнички рад са Секретаријатом WTO-а на припреми финалног текста „Извјештаја о приступању“.

Непосредно пред одржавање једанаесте сједнице Радне групе за БиХ, рад на финалном тексту „Извјештаја“ је скоро у потпуности завршен. Илустрације ради, од 196 параграфа који су саставни дио овог документа, само у два од њих коначна верзија текста преузетих обавеза Босне и Херцеговине још није технички усаглашена.

Сматрамо да је овим процес реформи, који се односи на усаглашавање законодавства са правилима WTO-а, успоставу и потпуно оперативност одговарајућих институција за примјену законодавства, у потпуности окончан.

-Билатерални преговори о приступу тржишту

Стање преговора у овој области по земљама је како слиједи:

- Преговори у потпуности окончани, а билатерални протоколи потписани са девет земаља Канадом, Норвешком, Кином, Јапаном Швајцарском, Ел Салвадором, Хондурасом, Доминиканском Републиком и ЕУ;
- Преговори у формалном смислу завршени, листе концесија за робе, са иницијалним правима преговарања, као и листе преузетих обавеза у области услуга усаглашене са још три земље (Индија, Мексико и Република Кореја), са којима преостаје техничка припрема докумената за парафирање и формално потписивање билатералних протокола (Потписивање планирано у оквиру наредног круга преговора);
- Преговори су још активни, са мање или више отворених питања, са САД, Бразилом, Еквадором, Украјином и Панамом;

-Плурилатерални преговори о домаћој подршци пољопривреди

И у овом сегменту преговора, у оквиру посљедњег састанка WTO Радне групе за БиХ, направљен је такође значајан напредак. Наиме, на сједници је од стране WTO чланица добро прихваћен ревидирани документ о домаћој подршци пољопривреди за базни период 2008 - 2010. годину, који даје реалне могућности да се преговори окончају у кратком временском периоду, уз повољнији коначни резултат преговора.

У преговорима, који се воде на плурилатералној основи, остала су три кључна питања око којих треба постићи компромис са делегацијама САД, Канаде и Аустралије, а то су:

- питање примјене извозних субвенције, које су у складу са WTO Споразумом о пољопривреди забрањене;
- питање дозвољеног процента тзв. *de minimis* подршке (5% - 10%), за мјере које су према напријед наведеном споразуму предмет ограничења и
- питање дозвољене висине укупног АМС-а (Укупна мјера подршке у пољопривреди), презентираних у документу за базни период 2008-10.

До потпуног окончања преговора за приступање Босне и Херцеговине Свјетској трговинској организацији (WTO) преостало је:

-да се билатерални преговори о приступу тржишту окончају са свих пет преосталих земаља;
-да се у оквиру плурилатералних преговора о домаћој подршци остваре задовољавајући резултати у погледу висине укупно дозвољене домаће подршке (АМС-а) и процента тзв. *de minimis* подршке по сваком појединачном производу.

Одређене потешкоће, у том смислу, очекују се у преговорима о царинским концесијама у области пољопривреде са САД и Бразилом, те у борби за обезбјеђење максималног процента *de minimis* подршке у пољопривреди. Међутим, најозбиљнији проблем на путу потпуног окончања WTO приступних преговора представљају преговори са Украјином у области приступа тржишту, укључујући све сегменте, царинске концесије за индустријске и пољопривредне производе, те приступ тржишту у свим секторима услуга.